

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders besluit om bodycams structureel in te zetten bij team Toezicht en Handhaven Openbare Ruimte (hierna: THOR). Daarmee krijgen medewerkers van team THOR de mogelijkheid tot het dragen van bodycams tijdens hun diensten. De inzet van de bodycams wordt conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming uitgevoerd. Het gebruik van bodycams werkt de-escalerend en draagt bij aan het veiligheidsgevoel van de handhavers.

1. Beslispunten

Het college besluit om:

1. Bodycams structureel in te zetten bij team Toezicht en Handhaven Openbare Ruimte;
2. Het protocol "Protocol Bodycams team Toezicht en Handhaven Openbare Ruimte" vast te stellen en gelijktijdig het protocol "Pilot bodycams gemeente Maastricht" in te trekken;
3. In te stemmen met de raadsinformatiebrief.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 25 augustus 2026:

Conform.

2. Aanleiding

In de collegememo die op 3 februari j.l. is besproken, bent u geïnformeerd over het gebruik van bodycams binnen team Thor. In deze memo is aangegeven dat Thor in navolging van een eerste pilot in de periode eind 2022 tot en met juni 2024 en een korte verlenging in de periode februari/maart 2025 tijdens carnaval 2026 opnieuw projectmatig bodycams heeft ingezet. Daarbij is aangegeven dat het team de wens heeft om dit middel structureel onderdeel te maken van de dagelijkse werkzaamheden. Met dit voorstel beogen wij deze structurele verankering te realiseren.

Een bodycam is een draagbare camera die door boa's wordt gebruikt om incidenten objectief vast te leggen, de veiligheid te vergroten en het handelen van zowel boa als betrokkene transparant te maken. Als onderdeel van de beschermingsmiddelen draagt de bodycam aantoonbaar bij aan veiligheid en de-escalatie: zichtbare opname vermindert agressie, terwijl vastgelegde beelden ondersteuning bieden bij incidentverwerking, klachtenafhandeling en juridische procedures. De positieve resultaten van eerdere pilots bevestigen de meerwaarde van de bodycam als instrument dat boa's ondersteunt bij het veilig en professioneel uitvoeren van hun taken.

Bevindingen pilots

De ervaringen uit de pilots zijn positief. In veel situaties hebben bodycams een de-escalerende werking en geven zij medewerkers een veiliger gevoel. Uit de pilots komt naar voren dat de bodycam relatief weinig in de actieve stand heeft gestaan. Dit komt doordat het dragen van een bodycam op zichzelf al de-escalerend werkt, maar ook deels doordat collega's nog moesten wennen aan het gebruik ervan. Hierdoor werd de bodycam regelmatig niet geactiveerd. Ondanks het beperkte aantal activaties heeft de bodycam wel bijgedragen aan de veiligheidsbeleving van de medewerkers. Daarnaast zijn enkele functionaliteiten doorslaggevend voor Thor, zoals batterijcapaciteit, video- en audiokwaliteit, gebruiksgemak, een kiosksysteem voor de uitgifte van bodycams en de bevestigingsmiddelen aan het steek- en snijwerend vest.

De samenleving verhardt en burgers worden mondiger. Hoewel de-escalatie centraal staat in de opleiding en het werk van Thor, merken medewerkers dat dit steeds minder goed lukt. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat bodycams kunnen bijdragen aan het de-escaleren van

situaties.¹ In het kader van goed werkgeverschap wil Thor het gebruik van bodycams verankeren in de dagelijkse werkzaamheden, zodat medewerkers een veiligere werkomgeving krijgen. Daarnaast wordt onderzocht of videobeelden en audio geanonimiseerd kunnen worden ingezet voor trainingsdoeleinden, zodat medewerkers zich verder kunnen ontwikkelen en burgers professionelere handhavers op straat treffen.

3. Beoogd effect

Een veiligere werkomgeving creëren door het structurele gebruik van bodycams bij team Thor. Hierdoor is de verwachting dat escalaties verder voorkomen worden en middels, vrijwillige, reflectie een professioneler handhavingsteam ontwikkeld wordt.

4. Argumenten

1.1 Het veiligheidsgevoel neemt toe bij medewerkers die een bodycam dragen.

Uit onderzoeken, zoals bij de nationale politie², blijkt dat het veiligheidsgevoel toeneemt bij het dragen van een bodycam en tevens de-escalerend werkt. Dit komt ook naar voren uit de persoonlijke ervaring van de medewerkers van Thor tijdens de pilots.

1.2 Bodycambeelden kunnen gebruikt worden, op verzoek van de medewerker zelf, ter ontwikkeling en professionalisering van de medewerkers.

De mogelijkheid wordt verkend om videobeelden en audio te anonimiseren en in te zetten voor trainingsdoeleinden. Indien dit mogelijk is kunnen de gemaakte geanonimiseerde beelden worden teruggekeken met een leidinggevende om te reflecteren over casussen. Hier wordt vervolgens een reflectieverslag over geschreven, waar de medewerker in beschrijft wat hem opvalt, wat er goed ging en wat hij of zij anders kan doen.

1.3 De bodycambeelden, die na vordering worden gedeeld, kunnen bijdragen aan een sterker dossier als er aangifte wordt gedaan.

De beelden kunnen bij aangifte door de politie gevorderd worden, zodat de gemaakte beelden ter bewijsvoering gebruikt kunnen worden.

2.1 Middels het vaststellen van het nieuwe protocol bodycams worden de privacyrechten van betrokkenen gewaarborgd.

---

¹ S. Flight, "Evaluatie pilot bodycams Politie Eenheid Amsterdam 2017-2018", Den Haag: Politie & Wetenschap; Amsterdam: Sander Flight Onderzoek & Advies 2019, p. 140.

² S. Flight, "Evaluatie pilot bodycams Politie Eenheid Amsterdam 2017-2018", Den Haag: Politie & Wetenschap; Amsterdam: Sander Flight Onderzoek & Advies 2019, p. 140.

Het nieuwe protocol bodycams stelt regels en voorwaarden voor het gebruik van de bodycams. Het oude protocol ziet louter toe op de pilot en bevat verouderde werkvormen. Een nieuwe toevoeging bij dit protocol is het terugkijken van geanonimiseerde beelden ter zelfreflectie van de betreffende medewerker. Tevens is de optie tot livestreamen van de bodycams opgenomen en het uitkijken hiervan aan banden gelegd. Dit protocol is gebaseerd op het wettelijk kader uit de AVG, waardoor sprake is van een borging van rechtmatig gebruik van bodycams. Middels het vaststellen van het protocol wordt vastgelegd hoe de gemeente Maastricht omgaat met het borgen van de privacy van de gebruiker, medewerkers en burgers. Het oude protocol wordt ingetrokken bij het vaststellen van het nieuwe protocol.

3.1 De gemeenteraad wordt goed geïnformeerd met een raadsinformatiebrief.

De raadsinformatiebrief gaat in op de effecten voor de medewerkers maar ook de burgers. Tevens zal kort aangegeven worden hoe voldaan wordt aan de AVG, om zo mogelijke zorgen rondom borging van privacy weg te nemen.

Inkoopprocedure

Er zal een meervoudig onderhands inkooptraject gestart worden. Dit houdt in dat er bij een aantal partijen (3 tot 5) een uitvraag wordt gedaan of zij kunnen voldoen aan het programma van eisen en waarbij gescoord kan worden op vooraf bepaalde kwalitatieve en financiële gunningscriteria. Aan de hand van de beoordelingen van de ingediende inschrijvingen conform de gunningmethodiek zal een gunning plaatsvinden die leidt tot een raamovereenkomst met de betreffende partij. De opdracht staat gepland om op te pakken vanaf Q3. Dit betekent dat men met carnaval 2027 beschikt over bodycams.

Ondernemingsraad

Op 9 juli 2026 heeft de ondernemingsraad positief geadviseerd over de inzet van bodycams bij team THOR. De ondernemingsraad geeft wel aan extra aandacht te besteden aan het anonimiseren van de beelden tijdens inzageverzoeken, niet te gebruiken ter controle van de medewerkers, maar juist ter verdere professionalisering en het gebruik van de bodycams regelmatig te bespreken in werkoverleggen. Bovenstaande punten hebben wij meegenomen in het protocol en de werkinstructies, maar ook met I&A om de anonimiseringsmodule binnen het Milestone-platform zo snel mogelijk te realiseren.

Effect op informatiemanagement en automatisering

In het programma van eisen dat wordt opgesteld in het inkooptraject zal gelet worden op de koppeling met het generieke cameraplatform "Milestone" van de gemeente Maastricht. Op deze wijze wordt elk beeld dat gemaakt wordt op één plaats opgeslagen, beveiligd en gemanaged.

5. Kanttekeningen of risico's

1.1 Het gebruik van bodycams is niet altijd de-escalerend.

In situaties kan het zijn dat personen zich niks aantrekken van een bodycam, denk hierbij aan personen die middelen hebben gebruikt. Dit aantal casussen is, gelet op de wetenschappelijke onderzoeken, in de minderheid.

1.2 Het goedkoopste alternatief is geen gebruik maken van bodycams.

Het uitblijven van gebruik van bodycams zal leiden tot het niet bieden van optimale beschermingsmaatregelen voor de medewerkers van de gemeente Maastricht.

2.1 burgers kunnen het gevoel krijgen van een schending van hun privacy.

Op basis van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) mogen persoonsgegevens, waaronder camerabeelden, alleen worden verwerkt indien dit rechtmatig gebeurt. In dit geval is de rechtsgrond het gerechtvaardigd belang van de gemeente als werkgever: bescherming van haar medewerkers en het waarborgen van veilige werkomstandigheden in de openbare ruimte. Ook worden er indien nodig verwerkersovereenkomst afgesloten en een Data Protection Impact Assessment gedaan. Dit gebeurt tijdens de implementatie van de bodycams. Middels het protocol bodycams wordt de privacy ook geborgd. Op hoofdlijnen omschrijft het protocol op welke wijze de bodycam ingezet dient te worden en onder welke omstandigheden.

6. Financiële gevolgen

De volledige aanschaf van 24 bodycams voor een periode van vier jaar zal € 49.900,- bedragen. De incidentele, oftewel de aanschafkosten, zullen gedekt worden uit de reserve productiemiddelen van V&L. De structurele kosten, oftewel de licentiekosten, worden jaarlijks gedekt door het beschikbaar werkbudget THOR. De reserve en werkbudget THOR zien toe op de aanschaf van 24 bodycams met alle bijbehorende licenties, accessoires en herinvestering bij einde levensduur of economische vervanging.

	Kosten	Dekking
Investering (eenmalig)	29.500	Reserve productiemiddelen V&L
Structureel (op jaarbasis)	€ 5.100	Werkbudget THOR (periode van 4 jaar)
Totale kosten aanbesteding	€ 49.900	Investering 29.500 en exploitatielasten 20.400.

De structurele kosten zijn begroot op € 20.400 euro. De investeringskosten zijn begroot op € 29.500.

De structurele kosten kunnen ook na vier jaar worden gedekt uit het werkbudget van team Thor. Na deze periode worden de bodycams heringezet via de reserve productiemiddelen V&L. In de meerjarenplanning van deze reserve is hiervoor voldoende ruimte beschikbaar. De herinvestering kan bestaan uit het vervangen van de batterijen en het vernieuwen van de licenties, of uit het opstarten van een nieuw inkooptraject.

7. Vervoltraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Na vaststelling start de inkoop en implementatie van de bodycams bij team THOR. Voorts zal de raadsinformatiebrief gedeeld worden met de gemeenteraad.

8. Communicatie

De gemeenteraad zal geïnformeerd worden over het structureel maken van bodycams met de raadsinformatiebrief. Zodra het inkooptraject is doorlopen zullen burgers in de implementatiefase via de website van de gemeente Maastricht geïnformeerd worden op welke wijze zij bodycambeelden kunnen inzien. Dit kan o.v.v. de datum en het tijdstip waarop deze persoon is opgenomen.